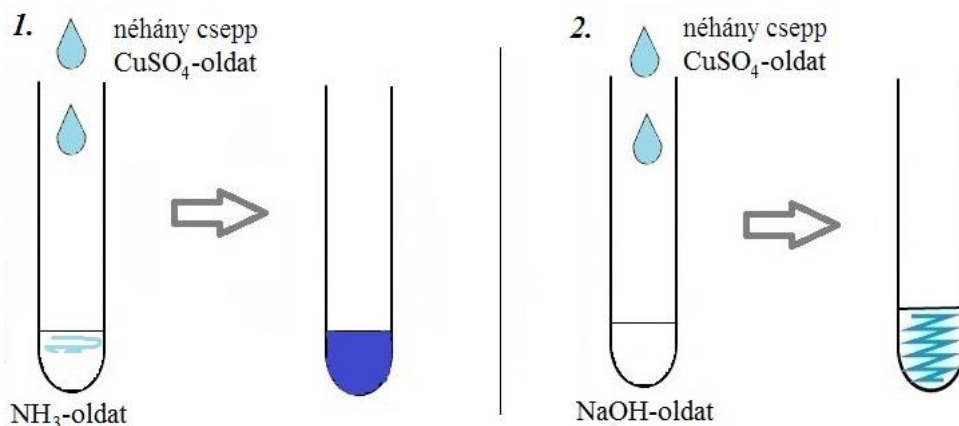

18.

– elvégzendő –

Tapasztalatok:

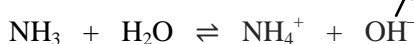
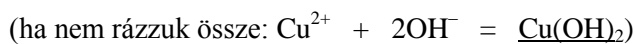
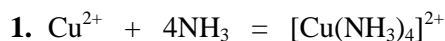

Néhány csepp rézgálicoldat hatására az első pillanatban világoskék csapadék válik le, amely a kémcső tartalmát összerázva azonnal feloldódik mélykék színnel (Ha sok CuSO_4 -oldatot juttatunk a kémcsőbe, itt is kék csapadék képződik)

A rézgálicoldat hatására világoskék csapadék képződik, mely nem oldódik a CuSO_4 feleslegében

(A Na_2CO_3 -oldat nem jó választás: sem az NH_3 -, sem az NaOH -oldattal nem reagál, színtelen oldatok keletkeznek)

Magyarázat:

a réz(II)-tetraammin-komplex mélykék színű, ammóniafeleslegben rögtön kialakul

NaOH -oldatba Cu^{2+} -ionokat juttatva világoskék csapadék képződik (a Cu^{2+} -nak nincs hidroxokomplexe)

ugyanaz a csapadék képződik az 1. esetben is, ha az NH_3 feleslege megszűnik (hogy ezt elkerüljük, érdemes csak néhány csepp CuSO_4 -oldatot használni)

Fogalmak:

csapadék: a reakció során képződő, az adott oldószerben nem oldódó, onnét szilárd formában kiváló anyag

komplex: olyan részecske, melyben a központi atom klasszikus vegyértékénél több kötést létesít

koordinációs kötés: a komplex részecskében a (pozitív töltésű) központi ion és a ligandum nemkötő elektronpárja között kialakuló datív jellegű kötés, amely erősebb, mint a másodrendű és gyengébb, mint az elsőrendű kötőerők

ammónia (NH_3): színtelen, szúrós szagú, vízben jól oldódó ($\rightarrow$ szalmiákszesz) gáz.

Felhasználása: hűtőfolyadék (nagy párolgáshője miatt); salétromsav, műtrágya (NH_4NO_3) ip. eá.

szalmiákszesz: az ammónia vizes oldatának köznapi neve

rézgálic ($\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$): a kristályvizes réz(II)-szulfát köznapi neve; a gálicok a kénsav sói